

Broj: 26-05-104-1/15
01.07.2015. godine, Sarajevo

KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE

PREDMET: Primjedbe na prednacrt Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo

U nastavku dostavljam primjedbe na prednacrt Zakona o državnoj službi u Kantonu Sarajevo, u skladu sa pozivom na javne konsultacije.

1a. Najveća izmjena u prednacrtu se odnosi na **status rukovodilaca** uprava, upravnih organizacija i službi. Prva primjedba je da to uopće nije obrazloženo. Zašto promjena? Da li je urađena analiza? Postoji realno očekivanje da bi takva promjena bila korak unazad.

Zašto su rukovodioci uprava i organizacija, odnosno službi, koji imaju koeficijent plate 6,20 i 5,20 predviđeni na mandat, a pomoćnici i sekretari sa platama 6,20 i 5,70 nisu, već ostaju državni službenici? Ova primjedba nema za cilj da kaže da svi trebaju ići na mandat, već suprotno, da se ne treba razdvajati odgovornost zaposlenika na ovaj način.

Iako je za rukovodioce predviđen izbor putem konkursa i komisije, realnost je da bi se vjerovatno primjenjivao institut *v.d.* i proforme konkurs, čime bi odabir bio vrlo politiziran, odnosno personaliziran, bez ulaska u prethodni rad i postignuća. Takvim odabirom u JP imamo ogromne gubitke a u JU kršenje propisa. Pored pitanja zašto mandat, usputno pitanje zašto drugo ograničenje na najviše 10 godina, i to samo za ova radna mjesta? Voditelji najvećih i najuspješnijih svjetskih firmi su iste vodili i preko 20 godina.

Mandat može potaći korupciju i želju zaposlenika da se osigura unaprijed, kada je lišen sigurnosti radnog mjesta. Posebno, ako rukovodilac pretpostavlja da neće biti izabran ponovo i da može ostati u organizaciji na nižem mjestu, neće poduzimati nikakve reforme i mjere prema nepravilnostima ili neradu potčinjenih. Primjer ZIS pokazuje da imenovani rukovodioci nisu izgradili niti iza sebe ostavili nikakve stručne servise.

Na ovaj način se urušava dostignuti nivo nezavisnosti i stručnosti, pa i efikasnosti u radu rukovodilaca državne službe. KS se po rješenju razlikuje od FBiH i djelomično ugleda na RS. Ali, taj entitet je pred bankrotom, što pokazuje kakav je rezultat takve politike. Politički stabilne države imaju uređen sistem državne službe, i nama za primjer može biti recimo Albanija, koja je u nekim rješenjima modernizacije ispred Hrvatske i Srbije.

Postavlja se pitanje da li i šta onda može Vlada uraditi umjesto mandata?

1b. Vraćajući se na pitanje da li je urađena analiza koja pokazuje gdje su ključni problemi u funkcionisanju uprave, ostvarivanju javnih servisa i trošenju budžeta, treba pogledati izvještaje Revizije, napose nacrt za 2014. godinu.

Tu postoje ozbiljne primjedbe na rad Kantona, kako za neke upravne organizacije i stručne službe, tako za Vladu, i ministarstva, i JU i sudstvo. Oni koji imaju primjedbe trebaju pojedinačno odgovarati radi njih.

1c. Svaki rukovodilac, konkretno Vlada za samostalne ili ministar za one u okviru ministarstva, ima pravo da ocjenjuje službenike, godišnje ili češće. Pri tome je važno ocjenjivati zaposlenike tzv. normalnom raspodjelom ocjena, od nezadovoljava do izuzetno uspješan, isključivo prema radu. Ovo sada nije normirano i moguće su razne anomalije, uključujući proizvoljne ocjene.

Dakle, postoji način da se maknu nesposobni koje bi i trebalo skloniti. Upravo je smisao u tome da se u sistemu državne službe radi profesionalno i ocjenjuje rad a ne neko imaginarno povjerenje, ili svidanje.

Dalje, Vlada/ministar trebaju pokrenuti posao odnosno zadatke i onda ustanoviti i ocijeniti odgovornost. Ministar može bez problema napraviti novu sistematizaciju prema kojoj će odrediti i po potrebi smanjiti broj sektora/uprava i upravnih organizacija i pomoćnika/direktora, ako smatra da treba biti poboljšana, tako da mu/joj ništa nije nametnuto.

1d. Nedavna vijest je bila da Vlada FBiH spaja organizacije, a to je u jednom slučaju uradila i Vlada KS. Upravo je ovdje put kojim Vlada treba ići, napraviti bolju organizaciju službi i rada. Naime, sada od čak 9 službi postoje i one od 2-3 zaposlena. Osim paradoksa da i takvi rukovodioci imaju platu kao oni koji rukovode mnogo složenijim aktivnostima, to uzrokuje nepotrebno dopisivanje, planiranje i izvještavanje. Nikakav mandat ovdje neće pomoći, niti je uopće relevantan, osim kao personalno rješenje.

U uređenom sistemu državne službe, normalno je da novi saziv Vlade ili konkretno premijer postavlja svoj Kabinet. Sada se čini da je ukidanje savjetnika bilo štetno, ako je ovo način kompenzacije. Kabinet premijera i predsjedavajućeg, kao politička tijela, bi trebalo razdvojiti od istinskih stručnih organizacija i službi, koji ne trebaju ovisiti od mandata i trenutnog stranačkog i personalnog sastava Vlade. U najmanjem je trebalo ostaviti premijeru pravo na 2 savjetnika.

Ostale primjedbe su u nastavku.

2. Prema čl 28. stav (2) radnopravni status postaje upravni akt. Ponovo nema nikakvog obrazloženja zašto promjena, osim ponavljanja već napisanog u tekstu. Do sada je poslije Odbora za žalbe sudski spor rješavao Općinski sud a drugostepeni bio Kantonalni sud. A sada bi postao Kantonalni prvostepeni sud, a drugostepeni bi bio Vrhovni sud FBiH gdje se predaje apelacija. Time bi radni status službenika bio drugačiji od ostalih zaposlenika u Kantonu, dakle privatnih firmi, JP, JU itd.

Stav (6) nije definisan jer iako se podrazumijeva kao princip u drugim zakonima, dešavalo se da upr. inspektor donosi rješenje o pojedinačnom aktu o radnopravnom statusu, i da on bude suprotan rješenju nadležnog organa koji je i do sada bio Odbor za žalbe. Pri tome rješenje mora biti i konačno.

3. U čl. 29. je predviđen imovinski karton državnih službenika. Taj institut je na prvi pogled dobar ali nije pokazao nikakav rezultat u slučaju izabranih zvaničnika i ovdje bi predstavljao samo dodatno opterećenje, a pri tome bi se pravio samo za novouposlene, a ne za sve.

4. U čl. 37 stav (2) treba preformulisati tako da je predstavnik sindikata član komisije za konkurs samo ako u organu ima takav koji posjeduje i akademsko i profesionalno iskustvo u oblasti javnog konkursa.

5. U čl. 60 stav (2) nakon “za rad” treba dodati “ili za rad u organu” jer invalid II kategorije može biti trajno i potpuno nesposoban za rad u organu ako ne postoje poslovi koje može obavljati i na koje može biti preraspoređen.

6. U čl. 61 stoji da žalba ne odlaže izvršenje rješenja, čime se u vezi čl. 28 ukupno onemogućava privremena mjera, a što može voditi kršenju prava zaposlenika i postupku koji traje 5 godina.

7. Što se tiče disciplinskih mjera, prema čl 64., u tom segmentu ovaj prednacrt je poboljšanje i pojednostavljenje postojećih procedura za lakše povrede sl. dužnosti.

Zaključak:

U Prednacrtu stoji da se njim “vrši usklađivanje oblasti vršenja državne službe sa Strategijom reforme javne uprave u BiH, ali ocjena je da to nije tačno, i da je u većini u pitanju korak unazad, bez reforme, da ovo liči na neke bh. reforme nakon kojih je rad sistema unazađen - osim u slučaju koji je naveden. Ono što ovaj prednacrt ne tretira, ali treba biti razmotreno već sada je način provođenja prijema i konkursa. Naime, treba osigurati mogućnost efikasne prijave sa skeniranim dokumentima, tako da samo uspješni kandidat na kraju dostavlja originale. Ovim bi se izbjeglo gomilanje papira, kao što pokazuje uspješna praksa drugih zemalja. Dalje, treba omogućiti elektronsko praćenje procesa prijema, kao što radi ADS BiH. Na kraju, treba osigurati modernu HR praksu, što ni blizu ne zadovoljava sadašnji Registar u ADS FBiH, a upitna je realizacija navedenog u čl. 7 stav (2).

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- premijer Kantona Sarajevo
- a/a

DIREKTOR

Timur Gadžo, dipl.ing.el.